

Jesper Stein

Onrust

Karakter Uitgevers B.V.

Vrijdag 2 maart 2007

De seks was fantastisch. Beter dan ooit, een en al wellust en begeerte, ont-rukt aan tijd en plaats. Voor de derde nacht op rij bedreef hij de liefde met zijn ex. Hij keek in haar opengesperde ogen met de merkwaardige spatjes geel in het bruinzwarte netvlies. Ze straalden van genot en begeerte. Be-geerte naar hem. Ze zat op hem en bereed hem met de bungelende ronde borsten vlak voor zijn lippen.

De hemel bestond.

En de hel.

Dat stelde hij vast toen de ringtone zijn droom aan diggelen sloeg. Het geluid kwam als een klap. En met het besef dat hij alleen in bed lag, op een koud laken.

Hij rolde op zijn zij, pakte het mobieltje van de vloer, keek op de display, onbekend nummer, en drukte op de toets.

‘Met Axel Steen.’

‘Met Antonsen van het Bureau. Ik heb iemand voor je.’

‘Wat?’

‘Een man. Ongeïdentificeerd. Onze eigen mensen hebben hem gevon-den. Hij zat tegen de muur op kerkhof Assistens – maar honderd meter van het Jeugdhonk.’

Kerkhof Assistens Kirkegård. Een groene oase in de steenwoestijn. Be-graafplaats. Vrijplaats. Plaats delict.

Axel haalde het mobieltje van zijn oor en keek even naar de vier zwarte cijfertjes, opgedeeld door twee puntjes, op de automatisch oplichtende groene achtergrond: 03:30. De nacht van donderdag op vrijdag. Het was zijn beurt. Deze nacht had hij dienst op de afdeling Moordzaken.

Het was hem gelukt anderhalf uur te slapen nadat hij een joint had ge-rookt. Hij was in slaap gevallen bij de blauwe flikkeringen en het vlam-menschijnsel dat zich over de wand verspreidde, bij het geluid van sirenes dichtbij en ver weg, de claxons van brandweerwagens, ambulances en het elektronische gekrijs van politieauto’s.

De avond had hij doorgebracht met de afstandsbediening in zijn hand,

zappend tussen de zenders News en DR, terwijl hij voortdurend heen en weer liep naar de erker, waar hij ongehinderd een kilometer ver de Nørrebrogade in kon kijken.

Alles stond in brand.

Minder dan een etmaal geleden had de politie het Jeugdthek ontruimd en de hele wijk afgezet. De operationele eenheid van de Algemene Inlichtingen- en Veiligheidsdienst PET was 's ochtends om zeven uur, voorzien van machinepistolen, uit helikopters naar beneden gelaten, ze hadden het gebouw met blusschuim ingepakt, traangas gebruikt en de achterkant met een stormram ingeslagen. De politie had naar Deense maatstaven maximale middelen ingezet. Het kerkhof was voor het publiek gesloten en werd van binnenuit bewaakt door een grote politiemacht.

Moedeloos had Axel toegezien hoe de ongeregeldeheden zich in de loop van de ochtend hadden verspreid. Weliswaar waren de jonge demonstranten en hun talrijke sympathisanten overrompeld, maar binnen enkele uren hadden ze een indrukwekkende menigte wanhopige en woedende mensen bij elkaar gekregen. Op verschillende plaatsen sloegen ze terug en de ongeregeldeheden ontwikkelden zich volkomen oncontroleerbaar en destructief. Nørrebro veranderde in een oorlogsgebied, met uitgebrande auto's en metershoge brandstapels van afvalcontainers en grofvuil, met kapotgeslagen ramen en geplunderde winkels. Zijn stad in de stad. En die van tachtigduizend anderen. Rond middernacht had hij bij het raam gestaan en geschokt naar de binnenstad van Kopenhagen gekeken. De hemel lag verscholen achter een dik tapijt van rook van de vele brandstapels, een giftige onweersbui boven gloeiende daken. Hij had de schoolers in de straten onder hem zien ronddolen. Er waren maar een paar autonomen of vaste bezoekers van het Jeugdthek bij, de meesten waren meelopers.

Nu was het bijna weekend. Te veel mensen waren vrij en hoefden de volgende dag niet aan het werk. Het zou nog erger worden.

'Hallo, ben je er nog?'

'Ja, waar op het kerkhof is het?'

'De laatste ingang op de Nørrebrogade wanneer je uit de stad komt. Weet je waar dat is?'

'Ik woon driehonderd meter verderop.'

'Ik wist het. Voor sommigen kan de spanning gewoon niet groot genoeg zijn.'

Axel deed of hij de opmerking niet hoorde. Nørrebro was niet de eerste keus voor politiemensen die in de hoofdstad wilden wonen. Decennialang had het stadsdeel zijn reputatie als slagveld voor gevechten tussen politie

en krakers, tweedegeneratieallochtonen en autonomen opgebouwd en met een zekere halsstarrigheid in stand gehouden. Voor zover Axel wist, was hij van de meer dan drieduizend agenten in Kopenhagen de enige die in de dichtstbevolkte wijk van de stad woonde.

‘Wat is er gebeurd? Zijn er getuigen?’

‘Nee, maar ...’

‘En de technische recherche, is die er al?’

‘Er is alleen een ambulancearts, en onze eigen mensen zijn er die het kerkhof na de ontruiming van het Honk hebben bewaakt. Jij bent de eerste die ik bel. Ze zijn bezig met de afzetting, maar dat is nog niet zo makkelijk. Verspreid over de weg branden zo’n tien vuren en het wemelt van de klootzakken, autonomen en halvegaren.’

De beelden van zijn ex waren verdwenen, maar hij kon haar warme huid nog in zijn handpalm voelen. Het was twee jaar geleden. Nu neukte hij haar in zijn dromen, terwijl zij het in het echte leven met een streberige jurist van de Inlichtingen- en Veiligheidsdienst deed.

Hoe heette het ook alweer, wanneer wakker worden het ergst was? Wanneer het fantastisch was om in de droom jezelf te zijn, ook al heerste er continu het gevoel dat er iets niet klopte, en het pas echt ondraaglijk werd als je ontwaakte? Nachtmerrrie of droom? Van alle vrouwen in de wereld was Cecilie Lind degene bij wie hij, als hij aan haar dacht, geen stijve wilde krijgen, want ze had hem gedumpte en laten vallen. Ze had voor een ander gekozen. Hij verlangde nog altijd met elke vezel in zijn lijf naar haar, maar dat verlangen was ondraaglijk.

Door het raam in de erker zag hij nu bij de volgende kruising een groep in het zwart geklede lieden met bivakmutsen en valhelmen aankomen terwijl ze drie grote grijze afvalcontainers voor zich uit rolden. Ze openden de deksels. Een van hen trok een doek uit de hals van een doorzichtige fles en goot vloeistof in de eerste container, alsof het om een enorme tuinbarbecue ging. Een ander stak de vlam erin.

‘Hoe is het verdomme mogelijk om daar iemand om zeep te helpen, terwijl we zo massaal ter plekke zijn?’

‘Dat moet je mij niet vragen, maar het heeft de hoogste prioriteit. De chef is op weg ernaartoe. En de officier van justitie is op de hoogte gebracht.’

Axel voelde zijn hart sneller kloppen. De officier van justitie werd er alleen bij gehaald als politiemensen van iets illegaals werden verdacht.

‘Waarom?’

‘Het lijk draagt een bivakmuts, zwarte kleding en legerkisten. Het gaat vermoedelijk om een autonoom.’

Een autonoom, vermoord op een plek die voor iedereen behalve de politie afgesloten terrein was. Dat verklaarde alles.

‘Waarom zei je dat niet meteen?’

‘Dat probeerde ik ook, maar jij stelt de hele tijd vragen.’

‘Hebben wij er iets mee te maken?’

Het was stil aan de andere kant van de lijn.

‘Ik weet het niet.’

‘Zorg ervoor dat niemand iets aanraakt voordat ik er ben. En bel dan naar de dienstdoende technisch rechercheur en het Forensisch Instituut. Ik ben er over tien minuten.’

Hij keek omhoog. Een vliegtuig met knipperende landingslichten gleed vanuit de duisternis in het westen recht op hem af, op weg naar vliegveld Kastrup. Hij liep de badkamer in, deed het licht aan en bekeek zichzelf in de spiegel, zijn blauwe ogen, zijn grijszwarte haar, zijn rimpels.

De twee gladgeschoren plekken op zijn borst starden hem aan. Ze hadden de vorm van de superellipsen van de Deense wiskundige en uitvinder Piet Hein. Zijn onlangs gemaakte ecg. Het zesde binnen twee jaar.

Hij legde een hand op de haarloze plek links op zijn borstkas, hoewel hij wist dat het hem angstig zou maken, maar hij moest het gewoon controleren. Zijn hart klopte regelmatig, ritmisch, krachtig.

Hij haalde zijn hand weg en sloot zijn ogen, maar het kloppende gevoel verdween niet, hij voelde het in zijn ooglid, in het puntje van zijn tong dat tegen zijn voortand trilde, in de botten van zijn nek. Zelfs in zijn dromen kon hij soms zijn hartslag zien, als een giftig ritme, een zwak lichtspoor over het zwarte scherm van het bewustzijn.

‘Ik ben achtendertig, gescheiden, ik heb een dochter van vijf. Ik heb een van de meest geteste harten ter wereld en ben panisch bang om te sterven’, zei hij. Het geluid van zijn eigen stem vervulde hem met afschuw.

Hij controleerde zijn polsslag en wist onmiddellijk dat er verder niets meer te halen viel. Slagen als van een secondewijzer.

Hij liep terug naar het raam en keek de donkere, verwoeste straat in. Alle lantaarns waren de vorige avond uitgezet, aangezien fietskettingen omhoog werden gegooid om de stroomkabels te vernielen. Uit smeulende vuren en in brand gestoken afvalhopen kwamen rook en vonken. Zou hij überhaupt wel per auto bij het kerkhof kunnen komen? Hij overwoog op de fiets te gaan, maar als hij na afloop naar het politiebureau of regelrecht naar het Forensisch Instituut moest, had hij zijn auto nodig.

In de badkamer stak hij een tandenborstel in zijn mond, terwijl de vragen door zijn hoofd spookten: Wie bracht tijdens de ergste ongeregelheden in

Kopenhagen sinds jaren op het kerkhof een man om? Wie was het slachtoffer? Waarom was hij vermoord? En hoe?

Het klonk niet als een gewone moord. Als er een collega achter zat, zou de hel losbreken. De spanningen tussen de politie en de autonomen waren tijdens het maandenlange voorspel tot de actie gestaag toegenomen, en hoewel het er op straat nu beroerd genoeg uitzag, besepte Axel dat het verhaal dat de politie een activist had gedood, de vlam helemaal in de pan zou doen slaan.

Maar dat was niet zijn probleem. Hij zou de zaak oplossen, anderen moesten de openbare ruimte opschonen.

Hij liep de hal in en checkte de inhoud van zijn jas. Portefeuille? Recorder? Notitieblok? Daarna pakte hij zijn mobiele telefoon, liep de binnenplaats op en gooide een vuilniszak in de container. Door de poort naar de zijstraat waar zijn auto stond.

Hij stapte over een half opgegeten broodje shoarma; dressing, doorzichtige salade en grijs vlees waren tussen de tandafdrukken op het broodje door op de straatstenen beland.

De stank van verbrand plastic en rook hing tussen de huizen. Hij controleerde of zijn koffertje met de apparatuur, handschoenen, thermometer, plastic pincetten en bewijszakjes in de kofferbak lag.

Normaal gesproken zou het hem twee minuten hebben gekost om de plaats delict te bereiken, maar de brandstapels maakten dat onmogelijk. In plaats van via de Nørrebrogade rechtstreeks naar het kerkhof te rijden, moest hij de hoofdader verlaten en de kleine zijstraten volgen. Zodra hij de Jagtvej bereikte, kon hij de kruising Runddelen zien en daarachter de politieafzetting bij het Jeugdthor, waar ME-wagens op een rij voor de voordeuren stonden en de hele straat blokkeerden. In de nachtelijke mist zag het er surrealistisch uit. Hij sloeg links af voordat hij de kruising bereikte en parkeerde uiteindelijk in de Fyensgade, een zijstraatje tegenover het kerkhof. Er was voldoende ruimte. De meeste mensen hadden hun auto's weggehaald uit angst dat ze in brand zouden worden gestoken.

Hij pakte zijn koffertje met de apparatuur en gooide het beschermingspak over zijn schouder. Toen stond hij op de Nørrebrogade, een twee kilometer lange asfaltbaan die zich uitstrekte van de rand van de binnenstad bij de twee binnenmeren, de 'Søerne' genoemd, tot de grens van de wijk Nordvest. Twee rijbanen, fietspaden en trottoirs, de Deense straat met het meeste verkeer. Normaal gesproken. Nu was niets normaal. Een halve kilometer verder naar het centrum was een grote mensenmassa bezig twee auto's in de fik te steken. Axel aarzelde. Zouden ze zijn kant op komen? Als

er iets was wat hij haatte, was dat gestoord worden op een plaats delict. Hij stak de straat over en liep in de richting van de rode toegangspoort van het kerkhof.

Op een bijna tweehonderdvijftig jaar oude gele muur die het kerkhof omringde, stond FUCK DE POLITIE. Op diverse plaatsen.

Een ME-wagen met zeven ME'ers in gevechtstenuue stond dwars voor de poort. De mannen zagen er bezweet en moe uit.

Axel sloeg twee keer hard op de ruit en toonde zijn penning.

'Waarnemend hoofdinspecteur Axel Steen, Moordzaken. Wat doen jullie verdomme hier?'

'We hebben opdracht hier te staan, zodat onze mensen probleemloos naar binnen kunnen. Achter de muur ligt een lijk.'

'Jullie kunnen net zo goed een bord neerzetten met daarop KOM ONS STENIGEN! Jullie moeten hier weg.'

Axel Steen keek naar het lichaam dat tegen de okergele muur op het kerkhof zat, omringd door sneeuwkllokjes. Een bivakmuts op zijn hoofd. Legerkisten. Donkere kleding. Nat. Zijn hoofd rustte op een schouder, alsof de man in slaap was gevallen. Maar je viel niet in slaap met open ogen en je handen op je rug. En al helemaal niet wanneer die aan elkaar gebonden waren en helemaal blauw.

Axel trok zijn witte beschermingspak en overschoenen aan en deed een haarnetje op. Daarna pakte hij een setje rubberhandschoenen uit de doos in zijn tas, plaatste ze een voor een voor zijn mond en blies ze op, zodat de vingers zich met plofjes openspreidden. De geur van rubber en talkpoeder. Hij trok ze aan. Als laatste zette hij een masker op.

Ondanks slechts een paar uur slaap was het vooruitzicht van een zaak als een veer die in hem werd aangespannen. De angst in zijn lijf was vergeten. Zo panisch als hij zijn eigen dood vreesde, zozeer verheugde hij zich op een moordzaak. Zo'n zaak was voor hem een toevluchtsoord, een poort die opening naar een deel van het leven waar je anders geen toegang toe had, de duisternis in, waar gevoelens, verlangens, begeerte en ontrouw verborgen lagen die niemand kende.

Hij voelde de drang om aan de slag te kunnen gaan. Maar eerst moest hij het gesprek met Corneliussen, het hoofd van de afdeling Moordzaken, achter de rug hebben. Corneliussen stond tegen een oude eik met zijn rug naar de plaats delict te telefoneren, met een peuk in zijn andere hand. Hij gaf Axel een teken dat hij moest wachten.

'Ja, ja, we hebben het onder controle. Axel Steen is gearriveerd ... Jazeker. Ja, zelfs hij. Voor de rest moet hij met zijn mond dicht onderzoek doen. Ha ha! Het zal geen probleem opleveren', zei het hoofd Moordzaken. Zijn ogen waren twee smalle zwarte spleten, omgeven door huidplooiën, en ze bleven zo klein toen ze zich een ogenblik op Axel vestigden. Zijn kleine, compacte lichaam was in een lange, beigegekleurige *cotton coat* gepropt en het hoofd van de man leek op een bowlingbal die uit de kraag stak, met een krans van kroeshaar erbovenop. Wat was die man toch lelijk. Zijn hoofdhaar had

hem de bijnamen Cornelikutten, Kuthaar of simpelweg de Kut opgeleverd.

Het hoofd Moordzaken had Axel geërfd van de vorige chef, Henriksen, die Axels bewogen carrière vanaf de Politieacademie had gevolgd, maar nu hoofd van politie in het district ten westen van Kopenhagen was geworden. Axel stond alleen. Op zijn eigen afdeling werd hij geduld. En sinds de komst van Corneliussen was de shit over hem neergedaald.

Hij wist dat hij te veel mopperde en sluiproutes nam waarvoor in geen enkele jurisprudentie een wettelijke basis bestond. In zijn personeelsdossier stonden klachten over zijn gedrag – van zowel criminelen die beweerden dat ze bedreigd waren als van collega's die zich door hem onder druk gezet voelden. Personeelszaken had hem twee keer op het matje geroepen en met hem gesproken, de ene keer vanwege een conflict met een collega, de andere keer had hij een waarschuwing gekregen wegens ongepast gedrag bij de aanhouding van een man die via een datingsite een dozijn vrouwen zo ver had gekregen dat ze met hem hadden afgesproken, waarna hij ze in zijn appartement had opgesloten en verkracht. De man was twee keer gevallen en had zijn hoofd tegen de rand van een eettafel gestoten toen Axel hem had aangehouden. Ja, dat was er gebeurd met die smeerlap.

Axels obsessie voor moordzaken en zijn werkwoede waren de kurken die hem boven water hielden wanneer Corneliussen probeerde hem in bureaucratie en strategische doelstellingen te verdrinken. Hij bezorgde de afdeling resultaten, wat voor de carrièrebewuste Corneliussen oneindig veel betekende. Maar niet alles.

Nu stonden ze even voor vieren 's ochtends in de nachtelijke duisternis op het kerkhof, terwijl er wolken grijze adem uit hun monden kwamen. Corneliussen stonk naar verrot vlees.

'Het is keurig opgeruimd', zei hij ter afsluiting van zijn gesprek en hij keek tevreden naar het Jeugdthonk. Hij stak zijn mobiele telefoon in zijn zak en wendde zich tot Axel: 'Je krijgt de groeten van de hoofdinspecteur. Hoge prioriteit, ultralage aandacht. Ik wil geen ophef. Ik wil deze moord niet aan het Jeugdthonk gekoppeld hebben. Het moet in alle rust geregeld worden.' Hij zweeg en keek bezorgd omhoog naar het grote, vier verdiepingen tellende gebouw, waar politiemensen in gevechtssuïtrusting op het dak de wacht hielden. 'Stel je voor dat hij daarvandaan komt, dat ze een martelaar krijgen of nog erger. De deksel moet erop', zei hij en hij keerde zijn rug naar het ontruimde gebouw toe.

'Wat als ze een martelaar zouden krijgen? Ik heb het lijk nog niet eens gezien. Vraag je me om op voorhand iets uit te sluiten?'

'Natuurlijk niet. Ik vraag je alleen om low profile onderzoek te doen.'

Axel hield zijn blik vast. Daarna keek hij naar het Jeugdthonk. Keurig opgeruimd? Dat was wel het laatste wat hij het zou noemen.

‘Het arrestatieteam, helikopters, machinepistolen, traangas. Waar gaat het hier verdomme om?’ vroeg hij sissend.

‘Wat bedoel je?’

‘Je weet heel goed wat ik bedoel. In dat gebouw bevond zich niets anders dan een groep verkouden tieners. Maar wij gaan tekeer alsof het om *fucking* Al Qaida gaat.’

‘Het is een taak van de politie. Als we opdracht krijgen tot ontruiming, dan doen we dat’, zei de chef defensief. ‘Het lag er overigens bezaaid met brandbommen’, voegde hij eraan toe.

Om de plaats delict drentelden een stuk of vijf, zes agenten rond. Ze hadden plastic afzetlint gespannen en wat met de ambulancearts en het ambulancepersoneel gekletst. Nu zwegen ze. Allemaal keken ze naar Axel en zijn baas.

‘Het is nu jouw zaak. Ik hoop dat de mededeling tot je is doorgedrongen. Binnen een uur komen er nog enkele collega’s.’

‘Wie?’

‘Ik heb John Darling gebeld.’

Waarnemend hoofdinspecteur John Darling, alias Mr. Clean, op de afdeling de belichaming van het Wetboek van Rechtsvordering, die de dingen altijd ordentelijk uitvoerde en zelfs een van de weinige mensen met een politieopleiding was die zijn acties kon baseren op een bachelorgraad in de rechten.

Hoewel Axel en Darling dezelfde rang hadden, leed het geen twijfel dat Darling bij hun superieuren hoger in aanzien stond. Ze hadden vele malen samengewerkt en respecteerden elkaar, maar omdat geduld niet een van Axels sterke kanten was, botsten ze zo nu en dan, want Mr. Clean wilde nergens smetjes hebben – en al helemaal niet op zijn cv.

‘Ik heb de officier van justitie gesproken. Hij doet aan de zijlijn mee en moet op de hoogte worden gesteld als ook maar het minste of geringste erop wijst dat onze eigen mensen hierbij betrokken zijn. De hoofdcommissaris en de hoofdinspecteur zijn ook geïnformeerd, dus wees op je hoede. Als je deze zaak de mist in laat gaan, is het over en uit met je!’

Corneliussen wandelde de poort uit.

Axel riep de pelotonscommandant die voor de bewaking van het kerkhof verantwoordelijk was bij zich.

‘Wie heeft hem gevonden?’

‘Dat hebben we in feite allemaal gedaan. We reden om tien over drie langs de muur toen een van de collega’s hem in het oog kreeg.’

‘Wat deden jullie toen?’

‘We stapten uit en richtten onze zaklantaarns op hem. Hij zag er dood uit.’

‘Hebben jullie rondgelopen en aan hem gezeten?’

‘Nee, we zijn meteen naar de auto teruggekeerd en hebben het Bureau gebeld.’

‘Hebben jullie iemand gezien?’

‘Nee.’

‘Hoe vaak hebben jullie hier gepatrouilleerd?’

‘Dat is moeilijk te zeggen. Eén keer per uur in de loop van de avond, maar vanaf elf uur hadden we hier twee mannen gestationeerd om de muur in de gaten te houden.’

‘Er is dus niemand die de dader en het slachtoffer heeft gezien?’

‘Geen van mijn mannen heeft iets gezien. Groes en Vang waren verantwoordelijk voor dit deel van het pad en ze hebben niets geobserveerd. De straatlantaarns waren uit en op de Nørrebrogade gebeurde van alles en nog wat.’

‘En wat zou dat? Heeft dat jouw mannen blind gemaakt?’

‘Je hoeft niet sarcastisch te zijn. We hebben hem niet gezien. Twee keer in de loop van de avond hadden we mensen bij de muur omdat er aan de andere kant ervan heibel was en we moesten gereedstaan om in te grijpen, mocht iemand eroverheen springen.’

‘En toen lag hij hier niet?’

‘Nee. De laatste keer was om 22 uur 43.’

‘En sinds dat tijdstip waren die twee daar verantwoordelijk?’

‘Ja.’

Axel keek naar de twee geüniformeerde agenten. Hij verhief zijn stem: ‘Het kan toch niet dat iemand vlak voor jullie neus iemand doodslaat zonder dat jullie dat zien? Wat hebben jullie verdomme gedaan?’

De kleinste van de twee, een gezette kerel met stekelhaar en kille ogen, antwoordde: ‘We hebben niets gezien, we hebben het grootste deel van de nacht daarginds de wacht gehouden.’ Hij wees naar een andere poort, zo’n vijftig meter verderop.

‘Jullie zullen worden verhoord.’ Axel wendde zich tot de pelotonscommandant. ‘Hoe zit het met de hoofdingangen? Werden die de hele tijd bewaakt?’

‘Niet toen het er hier bij de muur op zijn heetst aan toe ging. De com-

mandocentrale verzocht ons assistentie te verlenen en toen heb ik iedereen hiernaartoe gestuurd.’

‘Hebben jullie de poorten op slot gedaan?’

‘Dat weet ik niet. Het was tamelijk chaotisch. Het is buitengewoon verwarrend om je hier in de stilte te bevinden terwijl de hele stad om je heen in brand staat. Ik moet het bij mijn mensen navragen of ze de poorten op slot hebben gedaan.’

‘En al die andere poorten, waren die de hele nacht afgesloten?’

‘Ja.’

‘Weet je dat omdat je dat hebt gecheckt of zeg je dat alleen maar omdat je bang bent dat je er een potje van hebt gemaakt?’

‘Dat neem ik aan.’

‘Het klinkt alsof jullie een uitgebreid dutje hebben gedaan. Als jullie opdracht krijgen om de plek te bewaken, dan moeten jullie die bewaken en afsluiten, zodat er niemand binnen kan komen’, zei Axel en hij sloeg een wat mildere toon aan. ‘Anders hadden jullie op zijn minst kunnen zien wie hem daar heeft omgebracht.’

Die laatste opmerking werd uitgesproken met een glimlach, maar die had geen invloed op de agent.

‘Ik ben jou geen verantwoording schuldig. We hebben gedaan wat ons is opgedragen.’

Axel probeerde zich voor te stellen hoe het moest zijn geweest om het kerkhof die nacht te bewaken. Het was een enorm terrein. De twee hoofdingangen lagen respectievelijk driehonderd en zeshonderd meter verderop. Hij liep naar de ambulancearts en gaf hem een hand.

‘Het is een man van in de veertig. Ik denk dat hij gewurgd is, maar ik weet het niet zeker, want op zijn lippen zit bloed, alsof hij geslagen is. Ik kan niet precies zeggen waaraan hij is overleden. Hij is koud, maar nog niet helemaal’, zei de arts.

‘Heb je zijn temperatuur opgenomen?’

‘Nee, ik wilde niets aanraken.’

‘Wanneer was je hier?’

‘Om 3 uur 22.’

‘Is hij hier gestorven?’

‘Dat weet ik niet.’

Terwijl ze spraken, keek Axel naar de dode man. Hij was tenger. Hij leek donker haar te hebben, een smal gezicht en wijd opengesperde lege, bruine ogen. Axel zette een paar stappen dichterbij. Het was gebruikelijk om te wachten op de technisch rechercheurs, ze hun werk te laten doen en daar-

na een voorlopige lijkschouwing te houden met een patholoog-anatoom, maar Axel probeerde altijd de plaats delict onmiddellijk te doorgronden. De eerste onbewuste indruk was later van onschatbare waarde.

Er zaten bloedsporen op de lippen van het lijk, niet rood, eerder zwart, zoals dat al snel gaat met bloed wanneer zuurstof er een tijdje invloed op heeft kunnen hebben. De tong stak naar buiten, dik en blauwpaars, zoals vaak bij slachtoffers van verwurging te zien is.

De grond rond het lijk was compact en zwart, zonder gras. Tussen de witte sneeuwklonken lagen kroonkurken, een paar kapotgeslagen flessen, een bevleekte straattegels, natte takken en een pizzadoos. Geen bijzondere sporen van een gevecht, maar op de muur, een kleine meter boven zijn hoofd, zaten restanten van een opgedroogde vloeistof die weleens bloed kon zijn. Misschien was hij hier ter plekke omgebracht?

Axel dacht daar verder over na: was het een van de autonomen die tijdens de straatgevechten slaags was geraakt met enkele agenten die vervolgens over de schreef waren gegaan? Op de Politieacademie was de afgelopen jaren alles in het werk gesteld om de geestelijke gezondheid van het korps te garanderen, maar dat veranderde niets aan het feit dat veel politiemensen een hartsgrondige hekel hadden aan de demonstranten in Nørrebro en hun zo nu en dan levensgevaarlijke acties. Weliswaar was Axel een van de weinigen binnen het korps die nog wist wat er op 18 mei 1993 was gebeurd, toen een groep demonstranten politiemensen met een regen van straatstenen probeerde van het leven te beroven en de politie het vuur had moeten openen, maar tegenwoordig waren er voldoende confrontaties om de haat te laten oplaaien.

Hij moest zich snel een beeld vormen van welke politiemensen op het kerkhof de wacht hadden gehouden. Als bleek dat ze niets met de moord te maken hadden, wie wilde de man dan omleggen en hem zelfs ergens dumpen waar het wemelde van de collega's, terwijl er in de rest van de stad geen agent meer te bekennen was?

Axel keek op de rug van de dode man. Zijn handen waren aan elkaar gebonden met iets wat op strips leek – de moderne plastic handboeien die de politie gebruikte. Ze waren strak aangetrokken en leken in de huid van zijn polsen te zijn gedrongen. Hij droeg zwarte legerkisten, een zwarte leren broek, een bruine sweater en een zwart windjack. Het geheel maakte niet echt een autonome indruk. Axel boog zich naar voren. De geur van de dood vermengde zich met de stank van urine. Misschien hadden mensen tegen de muur geplast, maar vermoedelijk had het slachtoffer het tijdens de behandeling waaraan hij was blootgesteld in zijn broek gedaan. Axel

stak voorzichtig zijn hand in de binnenkant van het jack en probeerde een portemonnee of iets anders te vinden waaruit kon blijken wie de man was. Niets.

Hij riep de pelotonscommandant bij zich.

‘Ik wil een lijst met namen en nummers van de mannen die hier vannacht de wacht hielden, waar ze wanneer waren, en een overzicht van alle anderen die in de buurt zijn geweest, personeel, arrestanten, pers met naam en persoonsnummers. Daarna gaan jullie allemaal naar het Bureau om te bespreken wat jullie al dan niet hebben gezien.’

‘Is dat niet wat drastisch? We zijn al sinds acht uur gisteravond aan het werk.’

‘Niets is te drastisch als het om moord gaat.’ Axel keek het pad op. ‘Heb je alles onder controle? Weet je zeker dat jullie hier gisteravond of vannacht niets hebben gezien?’

Hij kreeg een ijskoude, geïrriteerde blik van zijn collega.

‘We hebben in totaal zes personen aangehouden, vier van hen klommen tijdens de straatgevechten over de muur en ze werden gewoon weer naar buiten gewerkt. Twee zijn gearresteerd. Die hebben we met honden in de kraag gevat. Ze stonden op het punt hier een voorraadje molotovcocktails aan te leggen.’

‘Verder niemand?’

‘We hebben niemand gezien. We hebben de boel volledig afgesloten gehouden.’

Axel schudde zijn hoofd en knikte in de richting van een gedaante die hun kant op kwam.

‘En hoe zit het dan met hem, amateur die je bent? Is hij dan soms een stille?’